

A különböző ECVET eszközök mint az Együttműködési Megállapodás, a Tanulási Megállapodás, a Tanulási Eredmények kialakítása mind-mind azt a célt szolgálják, hogy az egyének élethosszig tartó tanulását elősegítsék. Ezek segítségével a mobilitásban részt vevő jól képzett, idegen nyelvet beszélő, rugalmas munkavállalóvá válhat a munkaerőpiacon.

Törvényi keretek

Magyarországon a szakképzés és felnőttképzés jogi kereteit a felnőttképzési törvény (2013. évi LXXVII. törvény) és a szakképzési törvény (2011. évi CLXXXVII. törvény) határozza meg. A törvények és a kapcsolódó Kormány- és Miniszteri Rendeletok többek között rendelkeznek a képzőhelyek és a képzési programok engedélyeztetési szabályairól, a szakképzési kerettantervekről és az államilag elismert szakképesítések kimeneti követelményeiről és a komplex szakmai vizsgák rendjéről.

A felnőttképzési törvény 11. § az előzetes tudás beszámításáról rendelkezik:

„11. § (1) A felnőttképzést folytató intézménynek (...) működése során az alábbi követelményeknek kell megfelelnie:

g) az előzetes tudásmérést az OKJ-s és nyelvi képzések esetén kötelezően, a támogatott nem OKJ-s illetve támogatott egyéb képzések esetén a képzésre vonatkozó támogatási szerződés kötelező előírása alapján, egyébként a jelentkező kérésére biztosítani kell”.

A törvény tehát a képzésre jelentkező személy részére lehetőségként kínálja fel - a képzőhely számára viszont kötelezettségként írja elő - az előzetes tudás beszámítását. Ez az elképzelés olvasható ki „az előzetes tudás mérése” fogalom meghatározásánál is: „annak felmérése, hogy a képzésre jelentkező dokumentumokkal nem igazolt tanulmányai vagy megszerzett gyakorlati tapasztalatai alapján képes-e a képzés során

elsajátítandó tananyagegység követelményeinek teljesítésére, amelynek eredményeként a követelmények megfelelő szintű teljesítése esetén a tananyagegység elsajátítására irányuló képzési rész alól a képzésre jelentkezőt fel kell menteni”

Idézett törvény 28. § (1) bekezdés g) pontjában ígért Kormányrendelet, mely „a bemeneti kompetenciamérés lefolytatására és eredményének figyelembevételére, valamint az előzetes tudásmérés lefolytatására, az előzetesen felmért tudásnak a képzés során történő beszámítására vonatkozó szabályokat és azon képzési egységek meghatározásának szabályait, amelyekre a tudásmérés irányul” komoly előrelépés lesz az áttekinthető, átjárható, rugalmas szakképzés irányába.

Szakképzési törvényben is találunk az előzetes tudás beszámítására lehetőséget:

27. § (1) A szakképző iskolában és a felsőoktatási intézményben folytatott tanulmányokat a szakképesítésre előírt - megegyező tartalmú - követelmények teljesítésébe a szakképző iskola pedagógiai programja részét képező szakmai programban meghatározottak szerint be kell számítani. Az előzetes tanulmányok és az azokkal megegyező tartalmú követelmények teljesítésének egyidejű igazolásával a beszámítás iránti kérelmet a szakképző iskola vezetőjéhez kell benyújtani. A beszámítható előzetes tanulmányokról és teljesített követelményekről a szakképző iskola vezetője határozattal dönt.”

Itt a képző intézményre nézve sokkal megengedőbb intézkedést olvashatunk. A törvény az intézmény vezetőjének mérlegelésére bízta, hogy a felmutatott előzetes tudás megfelel-e az intézmény szakmai programjában leírt követelményeknek.

A 27. § (2) bekezdés a munkatapasztalat beszámítását is lehetővé teszi:

A szakmai gyakorlati képzés idejébe a szakképzés megkezdése előtt munkaviszonyban (vállalkozói jogviszonyban, munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban) eltöltött szakirányú gyakorlati idő – a szakképző iskola vezetőjének egyedi döntése alapján az (1) bekezdésben meghatározottak szerint – beszámítható.

Ajánlatos a mobilitási projektekből résztvevő iskoláknak a - a formális keretek közötti előzetes tudáshoz hasonlóan - különös hangsúlyt kell fektetni az elismerés, beszámítás lehetőségének a Pedagógiai Programban való szerepeltetésére. Ez az egyik legfontosabb intézményi dokumentum ad garanciát az egyén számára, hogy a beszámítás nem opcionális, nem oktató függő, hanem mindenkire kötelező, s így számon is kérhető.

A magyar jogszabályi keretek és a nemzetközi környezete lehetőséget biztosítanak, sőt több esetben kötelezővé teszik vagy ajánlják az előzetes tudás beszámítását a szakképzésben. pl. A szakképzési törvény 7. § (1) Az OKJ-ban meghatározott szakképesítéshez - az ellenőrzési, mérési és értékelési rendszer kialakulását és működését biztosító - szakmai és vizsgakövetelményt kell előírni. A szakmai és vizsgakövetelmény kötelező tartalmi elemei a következők: j) az iskolai rendszerű oktatásban, a szakképzésben, a felsőoktatásban, a nonformális és informális tanulással, továbbá a munkavégzés során szerzett kompetenciáknak, a 27. § (2) bekezdésében meghatározott szakirányú gyakorlati idő, a szakmai előkészítő érettségi tantárgyi vizsgának vagy az ágazati szakmai érettségi vizsgának a szakmai követelmények teljesítésébe történő beszámíthatósága. Ennek ellenére kevés szakmánál találunk ténylegesen beszámításra utalást.

A komplex szakmai vizsgáztatásról szóló 315/2013. Kormányrendelet kimondja, hogy a szakmai vizsga alóli felmentés az SZVK alapján adható. Kevés szakmánál található felmentés megjelölés, az is többnyire rész-szaképesítés esetében.